

VANDAAG IS ROOD

door drs. Claudia Verhoeff – Dierenartsenpraktijk Alkmaar Noord

Vandaag is rood, de kleur van jouw lippen. Vandaag is rood wat rood hoort te zijn. Vandááááááááá... is róóóóóóóóó! Knettervals brul ik in de auto het liedje van Marco Borsato mee als ik van de praktijk naar huis rijd, klaar voor een heerlijk vrij weekend. En nou en of het rood was vandaag! Niet alleen de kleur van jouw lippen. Maar de kleur van... bloed!

Het is vandaag precies vier weken geleden dat ik in de avonddienst gebeld werd door de ongeruste eigenaresse van Jazz, een prachtige Maine Coon van nog maar vier jaar oud. Ze is net teruggekomen van vakantie en vertrouwt haar kat niet. Voordat ze wegging was ze ook al wat slomer dan gebruikelijk maar nu lijkt het goed mis te zijn. Ze vertelt me dat Jazz wankel is, steeds omvalt en niets eten wil. Bovendien is ze in de afgelopen anderhalve week schrikbarend vermagerd. We maken gelijk voor een kwartier later een afspraak op de praktijk. Daar aangekomen haal ik een slome en magere poes uit haar mandje. Jazz kan niet of nauwelijks staan. Bij het omvatten van de borstkas voel ik een snelle en bonzende hartslag. Wat me direct opvalt is dat Jazz een nystagmus heeft: haar ogen bewegen ongecontroleerd van links naar rechts en weer terug. Dit betekent dat er op zijn minst iets in haar hersenen niet goed gaat. De ongerustheid van de eigenaresse is volkomen terecht: het betreft hier een doodzieke kat.

Ik doe een grondig lichamelijk onderzoek bij Jazz. Haar temperatuur is normaal, 38 graden. Ze ademt te snel. Haar slijmvliezen zijn bijna papierbleek. Ze heeft een hartfrequentie van 200 slagen per minuut, dit is veel te hoog. Verder hoor ik een forse ruis op het hart en een zogenaamd galopritme: in plaats van twee hartslagen per keer hoor ik er vier, zoals je een paard hoort galopperen. Dit betekent waarschijnlijk dat het hart vergroot is. Bij buikpalpatie vind ik geen bijzonderheden en Jazz is niet uitgedroogd. Als ik Jazz op de grond zet, probeert ze te lopen, maar ze zwalkt direct en valt om. Weer op de tafel vind ik geen neurologische afwijkingen. Het lijkt eerder zwakte te zijn en gezien de bleke slijmvliezen en bonzende hartslag vermoed ik dan ook dat Jazz lijdt aan bloedarmoede.

Ik besluit daarom een uitgebreid bloedonderzoek te doen. Een algemene screening waarin suiker wordt gemeten, de nierwaardes, eiwitten, leverwaardes, calcium en elektrolyten (zouten). En ik doe een bloedbeeld om een indruk te krijgen van de verdeling van witte en rode bloedlichaampjes en bloedplaatjes die nodig zijn voor de stolling. Gelukkig lukt het om voldoende bloed af te nemen. Jazz ligt als een slap vaatdoekje op de onderzoekstafel.

Het valt me wel op dat het bloed heel waterig is. Terwijl het bloedanalyse-apparaat zijn werk doet behandel ik in de tussentijd een oud hondje met benauwdheidsklachten. Gelukkig valt dat allemaal mee zodat ik weer mijn volledige aandacht op Jazz kan richten, want haar klinische staat zit me helemaal niet lekker. Na een kwartier is de uitslag bekend en wordt mijn vermoeden bewaarheid. Jazz lijdt aan ernstige bloedarmoede. Normaal gesproken is het percentage rode bloedcellen (de hematocriet) van een gezonde kat ongeveer 40-55%. Bij Jazz is dit 8%! En dat terwijl onder de 9% niet meer "met het leven verenigbaar is" zoals ik dat ooit in mijn studie geleerd heb.

Het zoeken naar de oorzaak van bloedarmoede is meestal ingewikkeld. Nierfalen, een bacteriële infectie van de bloedcellen, virussen waaronder FeLV (kattenleukemie), FIV (kattenaids) en FIP, een immuunziekte van het beenmerg, stollingsstoornissen: alles is mogelijk.

Grofweg kunnen we de oorzaken van bloedarmoede in drie categorieën verdelen. De eerste is *bloedverlies*. Dat kan zichtbaar zijn bijvoorbeeld na een aanrijding maar ook onzichtbaar bij inwendige bloedingen. Bij Jazz kan ik geen aanwijzingen vinden voor bloedverlies.

De tweede is *verminderde aanmaak van rode bloedlichaampjes door het beenmerg*. Nierfalen of verschillende virussen kunnen hiervoor de oorzaak zijn. De laatste is *bloedafbraak*. De rode bloedlichaampjes worden door het eigen lichaam aange-

vallen omdat ze bijvoorbeeld aangetast zijn door parasieten of misvormd zijn door ziektes. Kortom: een hele puzzel om de oorzaak bij Jazz te achterhalen. Aangezien er nog voldoende plasma van Jazz is na het bloedonderzoek besluit ik in overleg met de eigenaresse in elk geval kattenaids en kattenleukemie, twee ernstige aandoeningen, uit te sluiten. Gelukkig blijkt Jazz niet met deze virussen besmet. Ook blijkt uit de rest van het bloedonderzoek dat haar organen prima werken. De enige afwijking is een laag kaliumgehalte, maar daar is vrij gemakkelijk wat aan te doen. Helaas kan ik de oorzaak van de bloedarmoede bij Jazz uiteindelijk niet vinden.

Om verder te komen zal ik haar moeten doorverwijzen naar een specialisten-kliniek waar verder gezocht kan worden bijvoorbeeld door het nemen van een beenmergbiopsie. Ook zal Jazz in aanmerking komen voor een bloedtransfusie want het gaat op dit moment zeer slecht en er is dan ook de mogelijkheid dat ze zal overlijden. Ik bespreek het met de eigenaresse. Ze moet hier over nadenken en overleggen met het thuisfront. Ik geef haar even de tijd. Ze besluit uiteindelijk dat ze dat niet wil, o.a. vanwege de hoge kosten die een verwijzing met zich mee zal brengen. Dan houden we nog twee mogelijkheden over. Behandeling met medicatie waarvan ik niet met zekerheid kan zeggen dat het aan zal slaan zolang ik de oorzaak niet weet. Of euthanasie. Nog voordat ik dat uitspreek is de eigenaresse al in tranen en slik ik een brok in mijn keel weg. Ik kijk naar Jazz en dan weer naar de eigenaresse en zie het al: we

gaan voor het voordeel van de twijfel. Ik dien antibiotica en een hoge dosis prednison toe, geef kaliumpoeder en wat smakelijk blikvoer mee om het in toe te dienen en we gaan vanavond, vannacht en de komende tijd hard duimen voor de arme Jazz. We spreken af dat Jazz de volgende ochtend komt voor euthanasie als er achteruitgang is of geen verbetering en dat de eigenaresse zonder kat zal langskomen voor het ophalen van vervolgmedicatie als het wel enigszins gaat.

De volgende ochtend komt de eigenaresse op het zaterdagspreekuur. Zonder Jazz. Ik heb dus stille hoop dat het de goede kant op gaat, maar als de eigenaresse even later vertelt hoe de nacht is verlopen komen er toch weer zakdoekjes aan te pas. 's Nachts werd Jazz heel stil en koud. Eigenlijk dacht de eigenaresse dat ze zou overlijden. Ook heeft ze waterdunne diarree gehad, dit zou best wel eens 'shockshit' geweest kunnen zijn zoals dierenartsen dat noemen. Maar wonder boven wonder kwam tegen de ochtend de omslag. Ze werd wat stabiel en had zowaar wat willen eten. Ik geef dezelfde medicatie mee maar nu in tabletvorm. Op zondag bel ik in de middag even hoe het gaat. De eigenaresse klinkt gelukkig wat vrolijker want het gaat weer een beetje beter met Jazz. De dagen erna gaat het elke dag een stukje beter en na een week prik ik opnieuw bloed.

Het percentage rode bloedcellen is licht gestegen naar tien procent.

Geen spectaculaire stijging, maar ook geen daling. Het kaliumgehalte is helemaal genormaliseerd. En Jazz is zevenhonderd gram aangekomen. Weer een week later komt ze terug bij mijn collega. Het gaat helemaal niet zo goed. Jazz is afgevallen en ontwikkelt een dikke buik met vocht.

De hematocriet is nog steeds tien procent. Mijn collega verdenkt Jazz van hartfalen, mogelijk als gevolg van de bloedarmoede. Er wordt een nieuwe bloedtest gedaan naar hartfalen, maar deze is twijfelachtig. Vandaag is Jazz weer bij mij op controle. We zijn vandaag precies vier weken aan het behandelen. Het gaat super met haar. Ze eet goed, de dikke buik met vocht is volledig verdwenen en het is spannend terwijl we samen wachten op de bloedsuitslag. Hoera! Twintig procent!! We zijn allemaal heel blij voor Jazz en de eigenaresse kan wel een gat in de lucht springen. Gelukkig vertrekt ze naar huis om Jazz een lekker visje te gaan voeren. En ik? Ik zing nog even lekker vals met Marco mee: Vandaag... is rood. Gooi de looper uit. En drink een goed glas wijn. Pluk de dag want het kan zo ineens de laatste zijn.

Vandááááááááá...is róóóóóóóóó!

www.dierenarts-alkmaarnoord.nl

